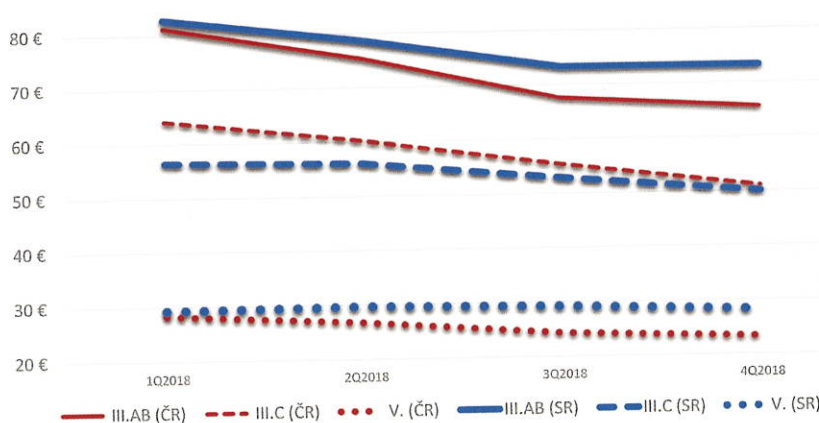

Vývoj štatistických cien vybraných drevín a sortimentov surového dreva v roku 2018 na Slovensku a v Českej republike

Rubrika o cenách dreva v časopise LES pokračuje treťou časťou. Minule sme sa pozerali na vývoj priemerných cien vybraných drevín a sortimentov predávaných na Slovensku a v Rakúsku v roku 2018. V tomto čísle časopisu LES zrovnáme vývoj cien dreva v minulom roku (2018) na Slovensku a v Českej republike. A aby to bolo zaujímavejšie, urobíme to viacmenej len s cenami, ktoré generujú pre štatistické úrady najmä podniky štátnych lesov.

Ceny smrekových sortimentov v SR a ČR v roku 2018

Graf č. 1 Ceny smrekových sortimentov v SR a ČR v roku 2018

Informačným zdrojom pre slovenské hodnoty grafov uvedené v tomto článku sú upravené údaje zo štvrtročného štatistického výkazu Les (MPRV SR) 2-04, ktorý slúži na sledovanie vývoja dodávok dreva v lesníctve. Ale dnes použijeme iba tuzemské ceny dreva v sektore štátnych lesov a to za oblasť celého Slovenska. Údaje obvykle poskytujú všetky odštepne závody štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky, SLŠ Banská Štiavnica, ŠLP TU Zvolen, Vojenské lesy a majetky SR, š.p., Lesopolnohospodársky majetok Ulič, š.p. a ŠL TANAPu.

Pri príprave českých cien dreva pracujeme s materiálom Indexy cen v lesníctví (surové dříví) Českého štatistického úradu pre jednotlivé kvartály roku 2018. Pre účely dnešného porovnania sme využili ceny dreva iba v kategórii „vlastníci“, do ktorej v Českej republike majoritne ceny dreva respondujú české lesnícke štátne podniky. Index cien surového dreva je v Českej republike počítaný z priemerných realizačných (zmluvných) cien bez DPH, dosiahnutých v jednotlivých štvrtrokoch daného roka a vykázaných na výkaze Ceny Les 1 04. Ceny dreva sú uvádzané na lokalite odvozné miesto a sú

tie ceny, ktoré zaplatil prvý odberateľ v tuzemsku (v ČR). Český štatistický úrad vykazuje ceny dreva v českých korunách. Pre účely nášho porovnania sme použili „kurzy devízového trhu – čtvrtletní průměry“ České národní banky a to za odpovedajúce štvrtroky.

Lokalita miesta, ku ktorému sa ceny dreva viažu je teda podobná (Slovenský štatistický úrad ale nemá žiadne usmernenie pre lokalitu predaja) a podobný je aj typ podnikov, ktoré ceny dreva obidvom národným štatistickým úradom poskytujú. V Českej republike (tak ako je to zvyčajne aj v Rakúsku, Nemecku atď.) sa ceny kvalitatívnych tried guľatiny III.A a III.B uvádzajú a vykazujú už len dohromady (III.AB). Preto boli ceny slovenských guľatín III.A a III.B spriemerované váhou 50:50. Jediný väčší rozdiel medzi porovnávanými cenami je ich pôvod. V Českej republike ceny dreva vznikajú rôznymi tržnými mechanizmami, prípadne vzájomným rokováním predávajúceho s kupujúcim, na Slovensku zvyknú štátne podniky vydávať jednostranné cenníky a tržná cena sa musí vďaka tomu tvoriť pomerom kvalitatívnych tried alebo zatriedovaním do kvalít.

Ako vždy nám ide iba o trendy, preto neuvádzame presné ceny v nezáživných tabuľkách, ale iba grafy. Aj tak je štatistická odchýlka príliš veľká, aby malo zmysel bazírovať na úplne presných číslach.

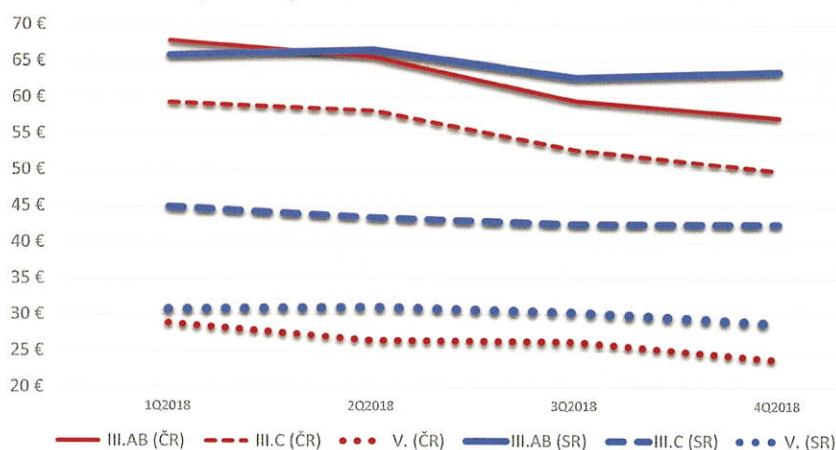
Slovenské priemerné ceny potom porovnáme v nasledujúcich grafoch s priemernými českými cenami pre kvality guľatiny III.AB, III.C a vlákničky. Bohužiaľ aj v prípade tohto porovnania platí, že ani jeden štatistický úrad nemonitoruje ceny podkôrnikového dreva, kde by bolo sledovanie poklesu cien v poslednom roku asi najviac zaujímavé a dôležité aj pre lepšiu prognózu cenového vývoja.

Ceny sú zaokrúhlené matematicky na celé eura. Vždy, pokiaľ nie je povedané inak, keď sa v tomto článku píše o cenách, ide o ceny priemerné, štatistické a zaokrúhlené a bez DPH.

V grafe č. 1 sú uvedené priemerné ceny guľatinových sortimentov a ceny vlákničky od prvého kvartálu 2018 (1Q2018) do štvrtého kvartálu roku 2018 (4Q2018) pre drevinu smrek (spolu s jedľou) v kvalitatívnych triedach III.AB, III. C a vláknička (V. trieda). Zaujímavý je menší rozdiel medzi cenami kvalít III.AB a III.C v Českej republike ako na Slovensku. Pripomíname ale, že kvalitatívne triedy III.A a III.B sú na Slovensku vykazované samostatne a pre účely tohto porovnania majú váhu v kvalite III.AB 50/50, teda III.A 50%, III.B 50%. Ceny v Českej republike klesajú rýchlejšie (v dôsledku zvýšenej ponuky smrekového podkôrnikového dreva z kalamít) a u III.AB kvality je to už rozdiel okolo 10€/m³.

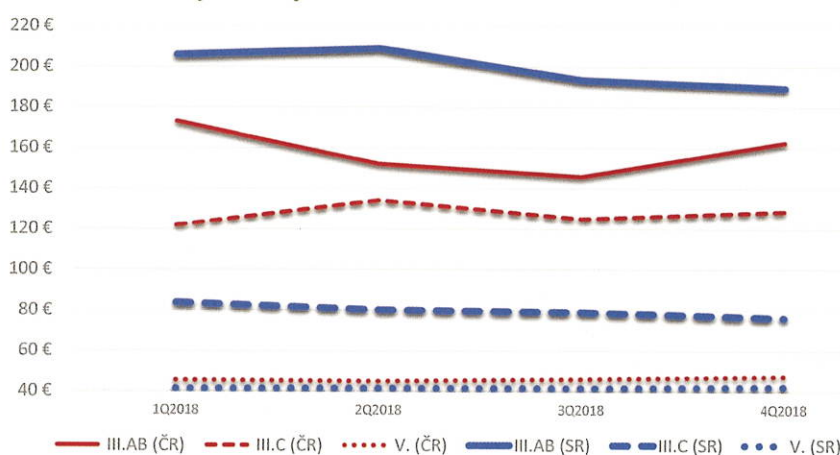
V grafe č. 2 sú uvedené priemerné ceny guľatinových sortimentov a ceny vlákničky od prvého kvartálu 2018 (1Q2018) do štvrtého kvartálu roku 2018 (4Q2018) pre drevinu borovica v kvalitatívnych triedach III.AB, III. C a vláknička (V. trieda). Zaujímavý je oveľa väčší rozdiel medzi cenami kvalít III.AB a III.C na Slovensku oproti cenám v Českej republike. Rozdiel u borovice je ešte markantnejší, ako u smreka (Graf č. 1). A aj keď sú kvalitatívne triedy III.A a III.B pre

Ceny borových sortimentov v SR a ČR v roku 2018

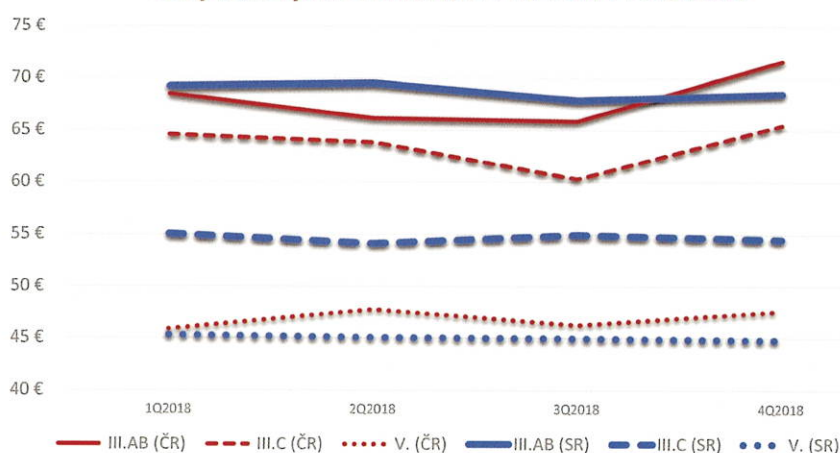
Graf č. 2 Ceny borových sortimentov v SR a ČR v roku 2018

Ceny dubových sortimentov v SR a ČR v roku 2018

Graf č. 3 Ceny dubových sortimentov v SR a ČR v roku 2018

Ceny bukových sortimentov v SR a ČR v roku 2018

Graf č. 4 Ceny bukových sortimentov v SR a ČR v roku 2018

slovenské drevo spriemerované (majú váhu v kvalite III.AB 50/50, teda III.A 50%, III.B 50%), bude sa tu prejavovať asi aj rozdiel v spôsobe tvorby trhových cien. Ceny v Českej republike klesajú rýchlejšie (aj u borovice v dôsledku zvýšenej ponuky smrekového podkôrníkového dreva z kalamít).

V grafe č. 3 sú uvedené priemerné ceny guľatinových sortimentov a ceny vlákničky od prvého kvartálu 2018 (1Q2018) do štvrtého kvartálu roku 2018 (4Q2018) pre drevinu dub v kvalitatívnych triedach III.AB, III.C a vláknička (V.trieda). Zaujímavý je oveľa väčší rozdiel medzi cenami kvalít III.AB a III.C na Slovensku proti cenám v Českej republike (na Slovensku viac ako 100 €/m³, v ČR maximálne 30 €). Rozdiel u duba je ešte markantnejší, ako u borovice a u smreka (Graf č. 1 a 2). A aj keď sú kvalitatívne triedy III.A a III.B pre slovenské drevo spriemerované (majú váhu v kvalite III.AB 50/50, teda III.A 50%, III.B 50%), prejavuje sa tu asi aj rozdiel v spôsobe tvorby trhových cien. Ceny v Českej republike u duba na konci minulého roka ešte rástli, na Slovensku už klesajú.

V grafe č. 4 sú uvedené priemerné ceny guľatinových sortimentov a ceny vlákničky od prvého kvartálu 2018 (1Q2018) do štvrtého kvartálu roku 2018 (4Q2018) pre drevinu buk v kvalitatívnych triedach III.AB, III.C a vláknička (V.trieda). Aj u buka vidíme väčší rozdiel medzi cenami kvalít III.AB a III.C na Slovensku proti cenám v Českej republike. Rozdiel u buka ale nie je taký veľký ako u duba (Graf č. 3). Ceny v Českej republike u buka na konci minulého roka ešte rástli (v dôsledku obmedzenej ťažby listnatých sortimentov a presunu kapacít do spracovania podkôrníkovej kalamity), na Slovensku už ceny buka zľahka klesajú.

CENOVÉ TRENDY NA NAJBLIŽŠIE OBDOBIE

Prognóza je zatiaľ bez zmien. Ceny ihličnatých sortimentov budú naďalej rýchlo klesať najmä v dôsledku veľkého pretlaku ponuky nad dopytom spôsobeného kalamitnými ťažbami podkôrníkom napadnutého dreva v susedných štátoch ale aj na Slovensku. Ceny listnatých sortimentov budú stagnovať alebo zľahka klesať, lebo vlastníci lesa budú kompenzovať prepád tržieb z ihličnatého dreva navýšením ťažieb v listnatých lesoch, čo zvýši ponuku listnatého dreva na trhu a zníži tlak na cenu v dôsledku nedostatku ťažobných kapacít, ktoré sú viazané v kalamitných ťažbách.

Nabudúce už možno budú k dispozícii výsledky za prvý kvartál 2019 a tak sa pozrieme, ako sa naplnili naše predpovede, alebo porovnáme štatistické ceny dreva s niektorými vybranými ceníkmi dodávateľov a odberateľov.